

LIBRIS

We know
books

AL PACINO

Sonny Boy

Traducere din limba engleză și note de
IOANA VĂCĂRESCU

ORION

CUPRINS

1. Un fir de iarbă	7
2. O schimbare	33
3. Un tigru și un indian.	59
4. Noua lume.	83
5. Oamenii în toată firea nu fac așa ceva	107
6. Industria pe care am ales-o	129
7. Viteză maximă	145
8. Orice zi în care trăiești e o zi bună.	165
9. S-a terminat.	185
10. Când credeam că am scăpat	203
11. Patruzeci de dolari pe zi (și gogoși pe săturate).	219
12. Prieteni poți să-ți cumperi oricând	235
13. Țărnuț neștiut.	255
14. Ce triumf?! Supraviețuirea e totul	271
<i>Mulțumiri</i>	291
<i>Credite fotografice</i>	293

Am început să joc de mic. Mama obișnuia să mă ducă la cinema când aveam doar trei sau patru ani. În timpul zilei lucra la fabrică sau avea tot felul de slujbe mărunte, iar când ajungea acasă mă avea doar pe mine. Așa că mergeam împreună să vedem filme. Nu știa că astfel îmi oferă un viitor. Mi-a plăcut din prima clipă să urmăresc actorii pe ecran. Cum acasă nu aveam cu cine să mă joc și încă nu ne luaserăm televizor, aveam tot timpul din lume să mă gândesc la ultimul film văzut la cinema. Reluam în gând personajele și le aduceam la viață, unul câte unul, în apartamentul nostru. Am învățat de la o vârstă fragedă să mă împrietenesc cu propria imaginație. Uneori, să fii împăcat cu singurătatea ta este o binecuvântare greu de dus, mai ales pentru cei din jurul tău.

La cinema, mama se putea ascunde în întuneric, acolo nu trebuia să-l împartă cu nimeni pe Sonny Boy al ei. Așa-mi spunea, ea a fost cea care mi-a dat porecla asta, înainte să înceapă și ceilalți să-mi zică Sonny. Tot dintr-un film se inspirase, când îl auzise pe Al Jolson cântând o melodie care a ajuns faimoasă. Suna cam așa:

*Climb up on my knee, Sonny Boy
Though you're only three, Sonny Boy
You've no way of knowing
There's no way of showing
What you mean to me, Sonny Boy.¹*

¹ Versuri ale cântecului „Sonny Boy”, de pe coloana sonoră a filmului *The Singing Fool* (1928):
Sue-te pe genunchii mei, Sonny Boy,/ Știu că la trei ani, Sonny Boy,/ N-ai cum să începi/ Măcar să pricepi/ Ce-nsemni pentru mine, Sonny Boy.

I-a rămas cântecul ăsta în minte vreo zece ani, iar când m-am născut, în 1940, încă îl știa atât de bine, încât mi-l fredona și mie. Am fost primul copil al părinților mei, primul nepot al bunicilor. Toată lumea făcea mare caz de mine.

Când m-am născut eu, tata avea doar optsprezece ani, iar mama era cu numai câțiva ani mai mare decât el. Erau niște părinți tineri, chiar și pentru perioada respectivă. Cred că nu împlinisem nici doi ani când s-au despărțit. Eu și mama ne-am petrecut primii câțiva ani mutându-ne întruna, fără pic de stabilitate sau de siguranță. Am locuit cu chirie prin câte o cameră mobilată din Harlem, apoi ne-am mutat în apartamentul părinților ei, în South Bronx. Tata nu ne-a ajutat cu banii aproape deloc. În cele din urmă, o instanță de judecată a decis că avem dreptul la cinci dolari pe lună, bani din care de-abia reușeam să trăim, locuind cu părinții ei.

Mult mai târziu, când aveam paisprezece ani, mama l-a dat iarăși în judecată pe tata, cerându-i mai mulți bani, iar el a susținut că n-are de unde să ne dea mai mult de atât, așa că n-am primit nimic. Mi s-a părut atunci că judecătorul a fost foarte nedrept cu mama. Abia după câteva decenii și-au dat seama și instanțele de judecată care sunt nevoile și cheltuielile unei mame singure.

Ca să ajung la cea mai veche amintire pe care o am cu ambii părinți, trebuie să mă întorc în timp, pe când aveam vreo trei sau patru ani. Sunt la film cu mama, în cinematograful Dover, la balcon. E o melodramă pentru adulți, iar mama e complet fascinată. Sunt conștient că mă uit la un film pentru oameni mari și e chiar palpitant – să fiu copil, alături de mama, și să împărtășesc un moment ca ăsta cu ea. Dar nu prea reușesc să urmăresc acțiunea, nu mă pot concentra. Mă uit în jos de la balcon, la rândurile de scaune de sub noi. Văd un bărbat care se plimbă de colo-colo, caută ceva. E îmbrăcat cu uniforma Poliției Militare, din care a făcut parte și tata în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.

Probabil mi s-a părut cunoscut, căci am strigat instinctiv: „Ta-ta!“ Mama a încercat să mă potolească. Nu înțelegeam de ce. Cum putea să-mi spună să tac? Am mai strigat o dată după el. „Ta-ta!“ Mama îmi tot șoptea: „Șșștt, taci din gură!“, fiindcă pe ea o căuta. Se certau și nu voia ca el s-o găsească, dar acum fusese deconspirată.

Când s-a terminat filmul, țin minte că am pornit pe strada întunecată, noaptea, alături de mama și de tata, cinematograful Dover rămânând tot mai departe în spațiile noastre. Mă ținea fiecare de câte o mână, mergeam între ei. Cu coada ochiului drept vedeam, prins la șoldul lui tata, tocul din care se ițea un pistol uriaș, cu mânerul alb-perlat. Mulți ani mai târziu, când am jucat rolul unui polițist în filmul *Obsesia*, personajul meu avea un pistol cu mânerul exact așa. Cu toate că eram copil,

înțelegeam: era puternic. Era *periculos*. După aceea, tata a dispărut. A plecat la război și apoi s-a întors, dar nu la noi.

Mai târziu, când am jucat în primul meu spectacol pe Broadway, au venit să mă vadă pe scenă rudele din partea lui tata. Eram un actor tânăr, de avangardă, care stătea mult prin Greenwich Village și care își croise singur drumul spre Broadway. După spectacol, două mătuși și vreo doi nepoți mi-au făcut o surpriză, au venit să mă vadă în culise. M-au pupat de m-au albit, m-au îmbrățișat toți și m-au felicitat. Erau din familia Pacino și, cu toate că-i cunoșteam, fiindcă mergeam din când în când pe la bunica din partea lui tata, m-am simțit destul de stânjenit.

Dar tot făcând noi conversație, a venit vorba despre un lucru care m-a zguduit. Au pomenit ceva despre „perioada în care ai stat la noi“. Așa că i-am întrebat:

— Cum adică în care am stat la voi?

— Când locuiai cu noi, nu mai ții minte? Ah, da, Sonny Boy, când erai mic de tot, cred că nici un an și jumătate n-aveai, stăteai cu bunica și bunicul – părinții lui taică-tău.

— Și cât am stat cu ei?

Cam opt luni, mi-au explicat. Aproape un an.

Și, dintr-odată, totul a început să se lege în capul meu. Am fost luat de lângă mama în cele opt luni în care a fost tata plecat la război. Dar n-am fost trimis la vreun orfelinat sau centru de plasament; din fericire, i-am fost încredințat unei rude – mama lui tata, bunica mea, o femeie bună, pâinea lui Dumnezeu. De-a lungul vieții mele pe planeta asta, am avut mai mulți colaci de salvare, iar ea cred că a fost primul.

Vestea m-a dat peste cap. Am început să văd limpede lucrurile inexplicabile pe care le făcusem până atunci, până la douăzeci și opt de ani – viața mea dezorganizată, deciziile pe care le luasem și felul în care gestionam problemele. A fost o adevărată revelație să află că fusesem luat din căminul meu, chiar și temporar, când aveam șaisprezece luni. Eram complet dependent de mama, nu știam nimic și pe nimeni altcineva în afară de ea, apoi am fost smuls și aruncat într-o cu totul altă viață – e o ruptură teribilă. La puțin timp după aceea am început să merg la terapie. Aveam, fără îndoială, destule probleme pe care trebuia să le deslușesc.

Pe mama tatălui meu o chema Josephine și a fost un om extraordinar, cum nu s-a mai văzut. Era o zeiță. Avea chip de înger. Era genul de femeie care, pe vremuri, mergea pe Insula Ellis și aștepta nou-sosiții, italieni sau oameni care nu știau engleză, ca să-i ajute. S-a implicat și a luptat atât de mult pentru mine, încât